

Finansdepartementet
postmottak@fin.dep.no

Vår dato: 28.11.2016
Deres dato: 30.09.2016
Vår referanse: 273-42287
Deres referanse: 16/2462 EYH

Høringsvar – endringer i forskrift om land-for-land-rapportering

Innledning

Vi viser til regjeringens høringsnotat med forslag til endringer i forskrift om land-for-land-rapportering (LLR). Høringsforslaget innebærer at rapporteringspliktige etter LLR-regelverket hjemlet i regnskapsloven § 3-3d og verdipapirloven §5-5a skal rapportere flere opplysninger om sin virksomhet, at formålet med rapporteringen utvides til også å omfatte skatt og et forsterket krav om offentliggjøring av rapporten.

Forslaget har klare likhetstrekk med EU-kommisjonens forslag om LLR for skatteformål (COM (2016) 198 final) om endring av EUs konsoliderte regnskapsdirektiv (2013/34/EU). EU-kommisjonens forslag om LLR er omstridt, og det er ikke usannsynlig at behandlingen i Rådet og Parlamentet vil innebære justeringer av det forslaget som foreligger.

Den foreslåtte forskriftsendringen legger ikke opp til utvidelse av subjektkretsen for rapportering. Etter at forslaget ble sendt på høring, har Stortinget i forbindelse med behandlingen av forslaget om LLR for skatteformål, hjemlet i ligningsloven/skatteforvaltningsloven, anmodet regjeringen om å utvide subjektkretsen i forskrift om LLR (utvinningsindustrien) til å omfatte alle konsern som omfattes av LLR for skatteformål (inntekt over 6,5 MRD). NHO ber om at en eventuell slik utvidelse sendes på høring.

Utvidet formålsbestemmelse

Det foreslås at LLR-forskriftens formålsbestemmelse utvides til å omfatte et ønske om å synliggjøre uønsket skattetilpasning. NHO viser til nylig vedtatt LLR hjemlet i ligningslov/skatteforvaltningslov som er særskilt ment for dette formålet. Vi har isolert sett ikke innvendinger til utvidelsen av forskriftens formålsbestemmelse, men påpeker at det er uklart hvilke materielle virkninger som følger av utvidelsen.

Styrket krav om offentliggjøring

Forslaget legger opp til at LLR-rapporten skal offentliggjøres på foretakenes hjemmeside og være tilgjengelig i minst 5 år. Dette kravet samsvarer med EU-kommisjonens direktivforslag. NHO har ikke innvendinger til kravet om offentliggjøring på foretakenes hjemmeside, men bemerker at styrket krav til offentliggjøring forsterker behovet for at rapporteringsplikten ikke går lenger enn det som følger av internasjonale forpliktelser og land det er naturlig å sammenligne med.

Utvidede opplysningskrav

Departementet foreslår at rapporteringens innhold utvides i tråd med EU-kommisjonens direktivforslag av 12. april 2016 om offentlig LLR for skatteformål (COM (2016) 198 final); opplysning om hvor datterselskap er hjemmehørende, samt deres eventuelle rentekostnader til andre konsernselskap. Forslaget ligger til behandling i EU.

NHO støtter tiltak som bidrar til åpenhet og harmonisering. Da forslaget om LLR for utvinningsindustrien var på høring i 2013, uttalte NHO seg kritisk at det norske forslaget la opp til rapportering ut over det som fulgte av EUs konsoliderte regnskapsdirektiv kapittel 10. De norske reglene stiller utvidede krav til innholdet i rapporteringen, samt særlige opplysninger om datterselskap og rentekostnader i konsern. NHO poengterte i sitt hørings svar at slik alenegang kan være konkurransevridende, og at rapporteringen ble strukket ut over sitt formål om å forhindre korrupsjon innen utvinningsindustrien.

LLR rapportering for utvinningsindustrien, herunder de skjerpede norske kravene, har vært gjeldende siden 1. januar 2014. Fra selskapene som har rapportert under dette regimet, meldes det at regelverket åpner for ulike tolkninger av hvilke tall som skal rapporteres og på hvilket nivå. Uklare regler skaper usikkerhet for de rapporteringspliktige. Nedenfor gjengis noen eksempler på uklarheter:

- Forskriftens §4,3: henvisningen til "årsregnskap" er uklar. Konsernregnskapet eller selskapsregnskapet?
- Forskriftens §5,3, f): resultat før skatt for datterselskap – fra datters perspektiv (lokale regler), eller fra konsernets (den rapporteringspliktiges) ståsted?
- Forskriftens §5,3, h): upresis sammenholdt med pkt. g. Betalinger i mange land (inkludert Norge) knyttes til forrige inntektsår (og evt endringer i tidligere års ligninger), i noen land er kontantstrømmene delvis knyttet til inntektsåret.
- Forskriftens §5,3, i): akkumulert overskudd.

Uklar begrepsbruk:

- Begrepsapparatet er ikke konsistent med regnskapsloven. Det er uklart om forskjellige begrep er tilsiktet og skal referere til andre forhold enn lignende begrep i regnskapsloven.
- Begrepet «netto omsetning» benyttes ikke i regnskapsloven eller Forskrifter om IFRS. Regnskapsloven benytter begrepet «Salgsinntekt».
- Henvisning til «de rapporteringspliktiges årsregnskap» i omtalen i kap. 5 og noen bestemmelser tilsier at dette knyttes til *konsernregnskapet*, omtalen kan i noen tilfeller gi inntrykk av at det kreves informasjon fra *datterselskapenes selskapsregnskaper*. Dette kan gi vesentlig forskjellig informasjon for datterselskap som har vært gjenstand for oppkjøp. Det er også forskjellige regnskapsregler mellom land som kan påvirke rapporterte selskapsresultater i datterselskaper ulikt.
- Informasjon skal gis per land. Det er ikke vanlig å organisere regnskapsinformasjonen geografisk. Informasjon organiseres (konsolideres) normalt etter segmentstruktur, evt. i kombinasjon med juridisk eierskap. Det er ikke vanlig at disse strukturene sammenfaller med en geografisk struktur som forutsatt i land-for-land rapporteringen.
- Henvisning til årsregnskap begrunnes med at rapporteringen skal knyttes til reviderte tall. En revisjonsprosess er kontrollhandlinger designet til å identifisere om et sett av finansiell informasjon (årsregnskap eller konsernregnskap, som består av oppstillinger og

tilleggsinformasjon i noter) er vesentlig feil. En revisjonsberetning gis til dokumentet samlet, og gir ikke revisjonssikkerhet til enkeltopplysninger innenfor helheten.

- Datterselskapers årsregnskap er normalt ikke ferdigstilt ved rapportering av konsernets årsregnskap. Fristene kan være vesentlig forskjellig. I Norge er frist for å rapporterte årsrapport for børsnoterte foretak 30.4 (kalenderår), mens fristen for å avlegge regnskap for ikke-noterte foretak (inkludert datterselskaper av børsnoterte) er 30.6. I mange land er fristene lenger.

Administrative byrder for selskapene

Departementet legger til grunn at "forslaget ikke vil medføre særlige økonomiske eller administrative kostnader for rapporteringspliktige" og at rapporteringen i hovedsak gjelder tall som kan hentes fra revidert regnskap. De innspill vi har fått tyder på at flere av de tallstørrelser som skal rapporteres ikke kan hentes fra regnskapet, men må beregnes særskilt. Dette gir byrder for de næringsdrivende. For å sikre legitimiteten til denne type rapportering, er det viktig næringslivet anerkjennes for byrder som følger av rapporteringen.

Utvidet subjektkrets

I forslaget til endret LLR-forskrift foreslås det ikke å endre subjektkretsen i tråd EU-kommisjonens direktivforslag til konsern med konsolidert omsetning på EUR 750 000 000, tilsvarende ca 6,5 MRD, men å beholde gjeldende subjektkrets. Dette er samme terskel for rapporteringsplikt som er lagt til grunn av OECD som ledd i BEPS-prosjektet, samt LLR for skatteformål som følger av ligningslov/skatteforvaltningslov.

I vedtak den 22.11.2016 i sak 14 (Lovvedtak 7 2016-2017) ber Stortinget regjeringen om å utvide subjektkretsen LLR-forskriften for utvinningsindustrien til å omfatte selskap som omfattes av LLR for skatteformål, dvs konsern med omsetning over 6,5 MRD. En slik utvidelse bør ikke gjennomføres uten forutgående høring. Etersom denne utvidelsen følger av et nylig stortingsvedtak knyttet til LLR hjemlet i ligningslov/skatteforvaltningslov, er utvidelsen ikke omtalt i dette høringsnotatet. En slik utvidelse vil gjelde selskap som ikke er kjent med denne rapporteringsplikten. Tilbakemelding fra selskap som allerede rapporterer LLR-forskriften, tyder på at nye subjekter som tas inn under ordningen vil ha behov for tid til tilpasning og bør få mulighet til å kommentere ordningen.

Vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon
Samfunns økonomi, næringsjus og offentlig sektor

Ingebjørg Harto
næringspolitisk direktør

Maj Hines Grape
advokat

